

3) орган фінансового регулювання повинен мати відповідні повноваження, включаючи інспектування, розслідування і нагляд, а також належні ресурси для виконання своїх обов'язків.

Таким чином, з метою запобігання актуальним загрозам національній безпеці в економічній сфері мають в Україні мають

здійснюватись економічні реформи, основним змістом яких є створення умов для подолання бідності і надмірного майнового розшарування в суспільстві, наближення соціальних стандартів до рівня держав Центральної і Східної Європи - членів ЄС, досягнення економічних критеріїв, необхідних для набуття Україною членства в ЄС.

Література

1. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV (редакція від 07.08.2015 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС : Міжнародний документ від 27.06.2014 року (редакція від 30.11.2015 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
3. Стратегія сталого розвитку «Україна - 2020» : Президента України від 12.01.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>
4. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>

УДК 94(477.43/.44) “19”:28

ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИГУМАННОЇ ПОЛІТИКИ БІЛЬШОВИЦЬКОЇ ВЛАДИ НА ПОДІЛЛІ

Колесник О.В. – викладач

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Відкрита військова агресія Кремля проти України, що почалася ще в лютому 2014 року відродила історію військових та релігійних конфліктів між двома державами, у світлі цих подій по-новому залунали заклики до національної ідентичності та незалежності, майбутнього України. З новою силою залунала багаторічна ідея консолідації віруючих навколо одного духовного центру та об'єднання усіх віруючих навколо єдиної помісної української церкви.

Захопивши владу в УРСР, більшовики відразу почали форсувати суцільну атеїзацію суспільства, оголосивши поширення атеїзму своїм чи не єдиним завданням, поступово атеїзація суспільства ставала ключовою ідеологією більшовицького режиму.

Як писав швейцарський дослідник даної проблеми Герд Штриккер: «Більшовики поєднали свою боротьбу за владу й знищення старого ладу з боротьбою проти Російської православної церкви, яка для прибічників діалектичного та історичного матеріалізму була «аргію» ідеологічним супротивником і яку треба було зруйнувати й знищити насамперед, так як вона й після революції, будучи інституційною частиною царської Росії, рішуче захищала старий лад. В основному цей захист виявлявся в антиреволюційній діяльності православних церковних представників за кордоном і в областях, що перебували під контролем Білої армії, а також постійно тією чи іншою мірою проявлявся вже за панування радянської влади.

Тому багато єпископів — першим було вбито 12 (25).І.1918 року митрополита Київського Володимира (Богоявленського) — і тисячі священників, монахів, монашок і мирян були піддані репресіям аж до розстрілу й вражаючих своєю жорстокістю убивств». [8, с. 37]

Такі рішення та дії радянської влади були узаконені в декреті РНК РРФСР від 23 січня 1918 року «Про відокремлення церкви від держави і школи від церкви» та аналогічному декреті Тимчасового робітничо-селянського уряду України від 19 січня 1919 року [6, с. 229]

«Ідеологом» проведення даної політики стала Всеросійська надзвичайна комісія у боротьбі з контрреволюцією. Голова цієї комісії Фелікс Дзержинський підкреслював, що саме цей каральний орган повинен відігравати провідну роль у руйнуванні церкви. Як він сам зазначав: «Церква розвалюється, і цьому процесу потрібно посприяти, але в жодному разі не відроджувати її в оновленій формі. Тому церковну політику розвалювання церкви повинна вести ВНК (рос. ВЧК), а не будь – хто інший. Офіційні чи напівофіційні відносини партії з попами недопустимі. Наша ставка робиться на комунізм, а не на релігію. Лавірувати повинна лише ВНК» з єдиною метою розкладання духовенства. Зв'язок, який би він не був, з попами інших національностей кине на партію тінь...» [7, с. 24]

Як і на всій території УРСР, на Поділлі першим заходом «молодої» влади щодо втілення даного декрету стало позбавлення її статусу юридичної особи, тобто вести будь –

яку діяльність, до прикладу: ліквідаційна комісія по відокремленню церкви від держави при Проскурівському повітовому відділі видала указ такого змісту: «усім церковним релігійним общинам, організаціям і служителям культу всіх віросповідань у місті Проскурові протягом 3 днів, а на території Проскурівського повіту протягом 2 тижнів, здати в ліквідаційну комісію печатки, штампи та бланки. В указі зазначалося, що ті, хто не здадуть чи продовжуватимуть ними користуватися, будуть негайно притягнуті до суворой кримінальної відповідальності» [2, арк. 54]

Та, на жаль, на цьому влада не обмежилася, а навпаки, – тільки запускала маховик репресій. Кожен наступ більшовиків супроводжувався дикими розправами з українською інтелігенцією та духівництвом. Під час наступу більшовиків на початку 1919 р. було знищено чимало священиків. Зокрема, у Вінниці 21 березня розстріляли двох священиків, коли було вчинено криваву розправу над інтелігенцією міста. Відомий дослідник Д. Бурко подає картину дикого знущання червоних комісарів над священиком з містечка Красного П. Новицьким, якого ж тоді розстріляли. [1, с. 68]

Парадокс цієї ситуації починає полягати в тому, що функції, які в царській Росії виконувало духовенство, звісно, з поправкою на потреби комуністичної влади, взяв на себе інститут червоних комісарів. Цікаво, що сам термін «комісар» хоча і прийшов до лексики російських комуністів з історії Великої французької революції, мав «церковне» походження. У часи розквіту католицької інквізиції «комісаріями» називалися призначені інквізитором до будь – якого міста підконтрольної округи заступники (вікарії) котрі мали широкі повноваження та право діяти в інтересах Конгрегації віри незалежно від місцевого єпископа. Комісарії від імені інквізиції слідували за особами, що підозрювалися у ересі, проводили арешти, допитували і піддавали ув'язнених тортурам, ухвалювали їм вироки. [3, с. 304]

Недарма в своєму таємному повідомленні датованому 19 березням 1922 роком Ленін писав своєму другу та однодумцю Феліксу Дзержинському: «Чем больше число представителей реакционной буржуазии и реакционного духовенства удастся нам по этому поводу расстрелять, тем лучше. Надо именно теперь проучить эту публику так, чтобы на несколько десятков лет ни о каком сопротивлении они не смели и думать» [4, с. 97]

Та не на законодавчому рівні робилися найбільші безчинства, а, на жаль, на практиці. Так головну протидію церкві робили державні структури, створені НК – ДПУ «Отряди по борьбе с контрреволюцией» всю осінь 1922 і зиму 1922 – 23 р. гасали по селах, де був церковний і національний рух на підйомі.

Жахливих випробувань зазнали ті місцевості, де оперували повстанські загони. У жовтні 1922 року в селах Літинського повіту «тройка» ГПУ з Вінниці заарештувала священиків, дяків, диригентів і більше 400 парафіян, як «контрреволюціонерів». Протягом наступних декількох ночей їх усіх розстріляли поблизу Вовковинецького кладовища. Внаслідок проведеного терору село Радівка, де проживало більше 5 тисяч мешканців, більше трьох місяців жило без священика, а коли на початку 1923 р. призначили туди настоятеля, то люди деякий час боялися відвідувати службу. [1, с. 79 – 80]

Єпископ Микола Борецький, що ніс церковну службу в м. Гайсин на Поділлі в ті страшні часи писав: «І ще триває в Україні ця страшна та лиховісна ніч, і не видно світання. Знемагає наша Вітчизна в тяжких муках, ніхто її не рятує», як писав Шевченко. Вороги її, по слову пророка, запанували над нею і бенкетують, а діти її в неволі. Посіяно в народі ненависть, посварено брата з братом і батьків з дітьми своїми. Тюрми повні безвинних в'язнів, голос крові замучених б'є в піднебесні заводи. Осквернюються храми Божі, пам'ятки благочестивих предків наших. Із уст насильників, п'яних од влади і крові виривається наруга і на Христа. Потоптано все найсвятіше : Божу правду, християнську любов, мораль, радість і красу життя. Панує над усім нелюдський закон грубої сили, закон насильства і терору. Викорінюють із людських душ образ Божий, заставляють молитися удаваним богам. Місце правди зайняла нечувана в світі неправда, й її оповідники під страхом смертним змушують народ поклонятися їй. За ці слова Миколі Борецькому на 3 місяці було заборонено проповідувати. [5, с. 66]

Із вищевикладеного матеріалу, можна дійти до думки, що російські форми тиску на православну церкву на Поділлі у 20-х роках ХХ ст.. відзначалися грубістю, брутальністю та постійним ігноруванням законів та моралі. В держав була одна ціль – всебічне поглинання церкви та викорінення її зі свідомості населення, а відбувалося це за допомогою: канонічного імперіалізму, самоуправства, ідеологічного тиску та найчастіше найганебнішим способом: - «кровавим терором».

Література

1. Бурко Д. Українська Автокефальна Православна Церква - вічне джерело життя / Саут-Бавнд-Брук (Нью Джерсі) : Видавничий фонд Владики Мстислава, Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в діаспорі, 1988. - 392 с.
2. Державний архів Вінницької області (далі - ДАВО). - Ф. Р - 925, - Оп.2, - Спр. 171, - 87 арк.;
3. Євсєєва Т.М. Православне військове духовенство: відносини з владою на перехресті епох // Проблеми історії України: факти, судження пошуки. - К.: Ін-т історії України НАН України, 2013. - №22. - с.304 - 328.
4. Зінченко А.Л. Новітня історія релігійних спільнот в Україні : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Історія» / А. Л. Зінченко. - Київ, 2011. - 208 с.
5. Зінченко А. Благовістя національного духу/ Українська церква на Поділлі в першій третині ХХ ст. - Київ, 1993. - 256 с.
6. Зінко Ю.А. Зінко О. В. Релігійна ситуація на Вінниччині у 20-х – 30-х роках ХХ ст.. // Поділля у контексті української історії : Матеріали всеукраїнської конференції 29 – 30 листопада 2001 р. – С. 229 – 232.
7. Одинцов М.И. Государство и церковь (История взаимоотношений. 1917 – 1938 гг.) / М.И. Одинцов. - М., 1991. - 64 с.
8. Штриккер Г. Русская Православная Церковь в Советском государстве: очерк истории отношений между Церковью и государством / Г. Штриккер // Русская Православная Церковь в советское время (1917—1991): Матер. и док по истории отношений между государством и Церковью / Сост. Г. Штриккер. — Кн. 1.-М., 1995. — 364 с.

УДК 366.54

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Вовк А.В. – викладач

Вінницький коледж економіки та підприємництва THEU

Закони, спрямовані на захист споживачів, існують уже багато століть. Спочатку вони стосувалися переважно невідповідної якості або підробок продукції щоденного споживання – наприклад, розведеного молока чи пива, крейди у хлібі, або домішок дешевших металів у золоті, тощо. Хоча закони були покликані, щоб зупинити обман, їх однаково потребували як споживачі, так і торговці. Чесні ремісники та постачальники харчової продукції не хотіли втрачати бізнес або знижувати ціни через неправомірну конкуренцію. Паралельні інтереси виробників і споживачів залишаються важливою рисою захисту прав споживачів у сьогднішній Європі.

Комплексний захист прав споживачів, у тому вигляді, у якому він обговорюється та втілюється сьогдні, почав розвиватися лише наприкінці 19-го сторіччя у США та у Європі. Це стало результатом промислової революції.

Національне законодавство про захист прав споживачів складається із Закону України «Про захист прав споживачів», Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Закони України «Про рекламу», «Про інформацію», «Про освіту», «Про безпечність та якість харчових продуктів», «Про транспорт», «Про зв'язок», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», положення про «Правила роздрібно́ї торгівлі», «Правила торгівлі на ринках», «Правила торгівлі у розстрочку», «Правила торгівлі лікарськими

засобами», «Правила торгівлі транспортними засобами і номерними агрегатами», «Правила роздрібно́ї торгівлі тютюновими виробами» тощо.

Також частина 22 статті 1 Закону України «Про захист прав споживачів» визначає, що споживач – це фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

Продавець (виробник, виконавець) зобов'язаний передати споживачеві продукцію належної якості, а також надати інформацію про цю продукцію та на вимогу споживача зобов'язаний надати йому документи, які підтверджують належну якість продукції.

У разі виявлення протягом встановленого гарантійного строку недоліків споживач, в порядку та у строки, що встановлені законодавством, має право вимагати:

- 1) пропорційного зменшення ціни;
- 2) безоплатного усунення недоліків товару в розумний строк;
- 3) відшкодування витрат на усунення недоліків товару.

При пред'явленні споживачем вимоги про безоплатне усунення недоліків товару вони повинні бути усунуті протягом чотирнадцяти днів з дати його пред'явлення або за згодою сторін в інший строк.